

Vissa immaterialrättsliga frågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet nio motioner om olika immaterialrättsliga frågor. Motionsyrkandena gäller bl.a. olika patenträttsliga frågor, åtgärder mot piratkopiering, fildelning, det civilrättsliga sanktionsdirektivet, tillsättande av en kommission och legalisering av söktjänster på Internet.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns sju reservationer, varav två avser utskottets motivering.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Utskottets överväganden	7
Olika patenträttsliga frågor	7
Motionerna	7
Vissa kompletterande uppgifter	8
Utskottets ställningstagande	11
Åtgärder mot piratkopiering	12
Motionen	12
Vissa kompletterande uppgifter	12
Utskottets ställningstagande	14
Fildelning	15
Motionen	15
Vissa kompletterande uppgifter	15
Utskottets ställningstagande	17
Det civilrättsliga sanktionsdirektivet	17
Motionen	18
Vissa kompletterande uppgifter	18
Utskottets ställningstagande	21
Privatkopieringsersättning	22
Motionen	22
Vissa kompletterande uppgifter	22
Utskottets ställningstagande	23
Återgivning av konstverk i digital form	23
Motionen	23
Vissa kompletterande uppgifter	24
Utskottets ställningstagande	24
Tillsättande av en kommission	24
Motionen	24
Vissa kompletterande uppgifter	25
Utskottets ställningstagande	26
Legalisering av söktjänster på Internet	27
Motionen	27
Vissa kompletterande uppgifter	27
Utskottets ställningstagande	29
Reservationer	30
1. Åtgärder mot piratkopiering, punkt 2 (S)	30
2. Fildelning, punkt 3 (MP, V)	30
3. Det civilrättsliga sanktionsdirektivet, punkt 4 (MP)	31
4. Det civilrättsliga sanktionsdirektivet, punkt 4 – motiveringen (S)	32
5. Det civilrättsliga sanktionsdirektivet, punkt 4 – motiveringen (V)	33
6. Tillsättande av en kommission, punkt 7 (S)	34
7. Legalisering av söktjänster på Internet, punkt 8 (MP, V)	34

Bilaga

Förteckning över behandlade förslag	36
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010	36

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Olika patenträttsliga frågor

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:N205, 2010/11:N288 och 2010/11:N346 yrkandena 1–4.

2. Åtgärder mot piratkopiering

Riksdagen avslår motion 2010/11:N338.

Reservation 1 (S)

3. Fildelning

Riksdagen avslår motion 2010/11:N440 yrkandena 1–4.

Reservation 2 (MP, V)

4. Det civilrättsliga sanktionsdirektivet

Riksdagen avslår motion 2010/11:N440 yrkandena 5 och 6.

Reservation 3 (MP)

Reservation 4 (S) – motiveringen

Reservation 5 (V) – motiveringen

5. Privatkopieringsersättning

Riksdagen avslår motion 2010/11:N307.

6. Återgivning av konstverk i digital form

Riksdagen avslår motion 2010/11:N273.

7. Tillsättande av en kommission

Riksdagen avslår motion 2010/11:T275 yrkande 3.

Reservation 6 (S)

8. Legalisering av söktjänster på Internet

Riksdagen avslår motion 2010/11:N326.

Reservation 7 (MP, V)

Stockholm den 15 februari 2011

På näringsutskottets vägnar

Mats Odell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Odell (KD), Maria Wetterstrand (MP), Jessica Polfjärd (M), Hans Rothenberg (M), Carina Adolfsson Elgestam (S), Olof Lavesson (M), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Ann-Kristine Johansson (S), Eva Flyborg (FP), Börje Vestlund (S), Karin Åström (S), Jonas Jacobsson (M), Lars Isovaara (SD), Kent Persson (V), Ingela Nylund Watz (S), Ingemar Nilsson (S) och Helena Lindahl (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas nio motioner från allmänna motionstiden hösten 2010 om olika immaterialrättsliga frågor.

Huvuddelen av motionerna rör frågor om patent och upphovsrätt. Motionsyrkandena gäller bl.a. olika patenträttsliga frågor, åtgärder mot piratkopiering, fildelning, det civilrättsliga sanktionsdirektivet och tillsättande av en kommission. En förteckning över behandlade motionsyrkanden finns i bilagan till betänkandet.

Utskottets överväganden

Olika patenträttsliga frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om olika patenträttsliga frågor som bl.a. gäller förbättrade ekonomiska förutsättningar för att försvara patent i tvister, ett stärkt skydd mot patentöverträdelser och en utredning om förändringar i patentsystemet. Utskottet hänvisar främst till pågående arbete inom EU och till riksdagens tidigare ställningstaganden.

Motionerna

I motion 2010/11:N346 (M) framförs att forskare och uppfinnare måste få bättre rådgivning i patentfrågor och att detta bör vara ett prioriterat inslag inom ramen för den rådgivning om företagande som bekostas med offentliga medel.

Vidare förespråkar motionärerna att de ekonomiska förutsättningarna för att försvara patent vid konflikter med stora företag måste förbättras och att en översyn av vilka medel som är lämpliga för att uppnå detta behövs.

Motionärerna anser även att möjligheterna att begränsa parternas kostnader i patentmål bör ses över. Som exempel nämns en översyn av domstolars möjligheter att avvisa bevisning och att stävja försök att fördröja processer.

Vidare föreslås att staten ska bli mer aktiv när det gäller att beivra brottet patentintrång. Kravet i patentlagen om att åtal endast får väckas av allmän åklagare ”om åtal av särskilda skäl är påkallat från allmän synpunkt” bör enligt motionärerna tas bort.

I motion 2010/11:N288 (FP) anfördes att det finns behov av ett stärkt skydd mot patentöverträdelser och att regeringen bör se över det nuvarande patentsystemet i dess helhet. Frågor som enligt motionären behöver besvaras är hur patentintrång motverkas, om det behövs uppdateringar av nuvarande patentkriterier, hur etableringen av fler svenska patent underlättas samt hur såddkapital bäst kan komma till nytta för att stödja svenska innovationer.

Ett tillkännagivande om en utredning av behovet av strategisk forskning om förändringar i det nuvarande patentsystemet begärs i motion 2010/11:N205 (C). Motionärerna anser att det behövs konsekvensanalyser för att belysa effekterna av vad eventuella förändringar i patentsystemet skulle innebära inom exempelvis bioteknikområdet.

Vissa kompletterande uppgifter

EU-patentet

För att förbättra det europeiska patentsystemet förs det inom EU förhandlingar som syftar till att skapa ett EU-patent och att inrätta en enhetlig europeisk patentdomstol. EU-patentet ska göra det möjligt att genom en ansökan få ett patent som täcker hela EU.

Utgångspunkten i förhandlingarna är att Europeiska patentverket (European Patent Office, EPO), som i dag beviljar europeiska patent under europeiska patentkonventionen (European Patent Convention, EPC), ska bevilja även EU-patentet.

I december 2009 kom rådet överens om en allmän inriktning vad gäller förslaget till EU-patentförordning. EU-patentets översättningsarrangemang är dock tänkt att regleras genom en särskild förordning. Avsikten är att de båda förordningarna ska träda i kraft samtidigt.

I juni 2010 kom Europeiska kommissionen med ett förslag till förordning om översättningsarrangemang för EU-patentet. Förordningen reglerar vilka språk EU-patentet ska kunna beviljas på och under vilka förutsättningar översättningar av EU-patentet ska ske.

Trots intensiva förhandlingar om översättningsarrangemangen stod det under hösten 2010 klart att det var omöjligt att nå en överenskommelse med alla medlemsstater inom en rimlig tid. Kommissionen lämnade därför i december 2010, på begäran av flera medlemsstater (däribland Sverige), ett förslag till rådsbeslut om bemyndigande av ett s.k. fördjupat samarbete för att skapa ett enhetligt patentskydd (KOM(2010) 790).

Utskottet uttalade i ett utlåtande (utl. 2010/11:NU10) i februari 2011 sitt stöd för det fördjupade samarbetet och underströk betydelsen av att Europaparlamentet och rådet skyndsamt antar förslagen.

Rådgivning till forskare och uppfinnare i patentfrågor

Patent- och registreringsverket (PRV) har i uppdrag att tillhandahålla effektiva och ändamålsenliga system för registrering av industriella rättigheter samt arbeta för att förbättra förutsättningarna för företagande och entreprenörskap genom ändamålsenlig och kvalitativ information och service i immaterialrättsliga frågor. PRV ska även verka för en bättre service för medborgare och företag¹. PRV ger information genom t.ex. förebyggande kommunikationsinsatser, utbildningar och genom PRV:s kundtjänst.

Enligt uppgift från Näringsdepartementet arbetar regeringen fortfarande med frågan om hur man kan gå vidare med åtgärder dels för att öka patentmedvetandet hos små och medelstora företag, dels för rådgivning och finansiering för företagen när det gäller patentskydd och andra immaterialrättsliga skydd².

¹ Regeringens beslut om regleringsbrev den 22 december 2010, N2010/7775/MK, N2010/8185/KLS (delvis).

² Jämför bet. 2009/10:NU9 s. 8.

Ekonomiska förutsättningar för att försvara patent

Enligt Näringsdepartementet har frågan om försäkringslösningar eller annat statligt stöd när det gäller patentintrång och skydd för patent för främst små och medelstora företag utretts flera gånger i Regeringskansliet. Det har konstaterats att en statlig försäkring inte går att genomföra eftersom denna blir alltför dyr för staten. En försäkringslösning för patentinnehavare är enligt regeringens mening inte en fråga för staten utan för den privata marknaden. Det finns i dag flera privata alternativ när det gäller försäkringslösningar mot patentintrång för företagen. Någon särskild översyn av de ekonomiska förutsättningarna för att försvara patent vid konflikter med stora företag planeras inte. Regeringen avser dock, som redovisats i det föregående, att vidta åtgärder när det gäller möjligheterna för svenska företag att få hjälp med kompetens och stöd i patentsammanhang när det gäller rådgivning och finansiering.

Åtgärder för att begränsa parternas processkostnader

I mål om patentintrång är det de allmänna bestämmelserna i rättegångsbalken som är tillämpliga när det gäller rättegångskostnader och bevisning. När det gäller rättegångskostnader ska domstolen, om motparten inte vänsordar ombudskostnaderna, pröva om ombudskostnaderna är rimliga (jfr 18 kap. 8 § rättegångsbalken, förkortad RB³). Vidare har domstolen möjlighet att avvisa bevisning bl.a. om bevisningen med avsevärt mindre besvär eller kostnad kan föras på annat sätt (35 kap. 7 § RB).

Straffrättsliga åtgärder

Enligt patentlagen (1967:837) finns det ett krav om att åtal för patentintrång endast får väckas av allmän åklagare ”om åtal av särskilda skäl är påkallat från allmän synpunkt” (9 kap. 57 §).

Europeiska kommissionen förväntas under 2011 presentera ett reviderat förslag till straffrättslig tillnärmning av lagstiftningen på immaterialrättens område.

Frågor om patentintrång är ofta tekniskt komplicerade och resurskrävande. Enligt uppgift från Justitiedepartementet skulle ett avskaffande av den aktuella begränsningen i patentlagen kunna leda till betydande merarbete för de brottsutredande myndigheterna. Det kan även enligt Justitiedepartementet finnas skäl att avvakta vad som händer inom EU på området.

Patenterbarhetskriterier

Kriterierna för patenterbarhet följer till stora delar av de internationella överenskommelser som Sverige har ingått, bl.a. den europeiska patentkonventionen.

³ Enligt 18 kap. 8 § första stycket första meningen RB ska ersättning för rättegångskostnad fullt motsvara kostnaden för rättegångens förberedande och talans utförande jämte arvode till ombud eller biträde, såvitt kostnaden skäligen varit påkallad för tillvaragande av patentens rätt.

Det pågår enligt uppgift från Justitiedepartementet för närvarande inte något nationellt arbete eller några aktiva internationella förhandlingar med syfte att ändra de befintliga patenterbarhetskriterierna. De svenska användarna av patentsystemet efterfrågar enligt Justitiedepartementet inte heller några sådana ändringar. Det arbete som bedrivs för att förbättra patentsystemet syftar främst till att förenkla förfarandet för att få patentskydd och till att förbättra förutsättningarna för parterna vid en tvist om patent.

Målet med ett förbättrat patentsystem i Europa är som nämnts att inrätta ett EU-patent och en enhetlig patentdomstol. En sådan reform skulle göra det enklare för patentsökanden att få patent och ge bättre möjligheter att skydda sitt patent t.ex. vid patentintrång som omfattar flera länder. Sådana fördelar skulle enligt Regeringskansliet få särskild betydelse för små och medelstora företag, eftersom de drabbas hårdast av bristerna i dagens patentsystem. Patenterbarhetskriterierna för EU-patentet skulle vara desamma som redan gäller för de befintliga europeiska patenten enligt den europeiska patentkonventionen.

Inom Världsorganisationen för den intellektuella äganderätten (World Intellectual Property Organization, Wipo) pågår diskussioner om att effektivisera tillämpningen av konventionen om patentsamarbete (Patent Cooperation Treaty, PCT). En sådan reform skulle kunna leda till förenklningar för en patentsökande som vill skydda sin uppfinning i flera länder. Detta initiativ – ”PCT roadmap” – är fortfarande i ett tidigt stadium.

Arbetet för att motverka patentintrång baseras till stor del på regler som har antagits inom EU, framför allt rådets förordning (EG) nr 1383/2003, den s.k. tullförordningen⁴, och direktiv 2004/48/EG (det civilrättsliga sanktionsdirektivet, även kallat Ipreddirektivet⁵). Dessa regelverk är för närvarande föremål för översyn på EU-nivå. Justitiedepartementet har uppgett att kommissionen förväntas presentera konkreta förslag till justeringar senare i år. Kommissionen väntas även, som nyss nämnts, att presentera ett reviderat förslag till straffrättslig tillnärmning av lagstiftningen på immaterialrättens område. EU vidtar även andra typer av åtgärder för att förbättra arbetet mot immaterialrättsintrång, t.ex. inom ramen för det europeiska observationscentrumet mot varumärkesförfalskning och piratkopiering (se närmare nedan i avsnittet om åtgärder mot piratkopiering). På EU-nivå pågår vidare arbete som syftar till att förbättra skyddet för immateriella rättigheter i tredjeländer (länder som inte är medlemmar i unionen). EU gör t.ex. en översyn av den strategi för detta arbete som antogs 2004⁶. Frågan diskuteras dessutom med ett antal tredjeländer inom ramen för EU:s pågående förhandlingar om olika handelsavtal.

⁴ Rådets förordning (EG) nr 1383/2003 av den 22 juli 2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som ska vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter.

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter.

⁶ Strategi för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter i tredjeländer (Europeiska unionens officiella tidning, 2005/C 129/03).

Hur kan såddkapital främst komma till nytta för att stödja svenska innovationer?

Näringsdepartementet har uppgett att utgångspunkten för de statliga insatserna för att främja företagsutveckling är att staten vill kompensera för brister i marknadens funktionssätt, vilka kan hämma näringslivets utvecklingsmöjligheter och därmed konkurrenskraften. Som exempel på statliga insatser har departementet nämnt bl.a. informationsinsatser, främjandeinsatser och direkta finansiella stöd. Almi Företagspartner AB tillhandahåller t.ex. både rådgivnings- och finansieringsinsatser, och Innovationsbron AB stöder s.k. inkubatorer och erbjuder bl.a. finansieringsinsatser. PRV tillhandahåller, som nyss nämnts, informationsinsatser.

Strategisk forskning om förändringar i patentsystemet

Kommittén om patentskydd för biotekniska uppfinningar, som bl.a. hade i uppdrag att utvärdera effekterna av genomförandet av direktiv 98/44/EG om rättsligt skydd för biotekniska uppfinningar och bedöma behovet av särskilda åtgärder för att underlätta tillgången till patentskyddad teknik inom hälso- och sjukvården samt forskningen, redovisade resultatet av sitt arbete våren 2008 (SOU 2008:20). Beredning av utredningens lagförslag pågår inom Regeringskansliet. Justitiedepartementet har hänvisat till en tidigare riksdagsbehandling av en motion med liknande innehåll, i samband med vilken departementet inte såg något behov av någon annan översyn av patentsystemet när det gäller biotekniska uppfinningar än den som redan skett (jfr bet. 2009/10:NU9 s. 11).

Tidigare riksdagsbehandling

I motionsbetänkandet hösten 2009 om vissa immaterialrättsliga frågor (bet. 2009/10:NU9) avstyrkte utskottet motionsyrkanden om olika former av statligt stöd i patenttvister. Dessutom avstyrktes ett yrkande om en ändring av åtalsprövningsreglerna med hänvisning till det pågående arbetet inom EU.

När det gäller motion 2010/11:N205 (C) om en utredning av behovet av strategisk forskning om förändringar i patentsystemet avstyrktes en motion med liknande innehåll av utskottet hösten 2009 (bet. 2009/10:NU9). Utskottet hänvisade till att det immaterialrättsliga skyddet är väsentligt för att främja innovation och kreativitet, även inom bl.a. bioteknikområdet, och att utskottet inte var berett att föreslå riksdagsinitiativ i fråga om utredningar om förändringar i patentsystemet. En avvikande uppfattning redovisades i en reservation (V, MP).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ingen annan uppfattning än motionärerna i motionerna 2010/11:N346 (M) och 2010/11:N288 (FP) vad gäller behovet av ett väl fungerande patentsystem.

Ett EU-patent och en enhetlig europeisk domstol skulle innebära stora fördelar för svenska innovatörer. En patentsökande skulle, om det fanns EU-patent, enklare kunna få patent och dessutom efter beviljat patent ha bättre möjligheter att skydda patentet t.ex. vid patentintrång som omfattar flera länder. Arbetet med att förbättra patentsystemet i Europa fortsätter. Utskottet har – mot bakgrund av EU-patentets betydelse för Europas industri och konkurrenskraft – uttalat stöd för att nu gå vidare med förslaget om ett s.k. fördjupat samarbete om ett enhetligt patentskydd.

Vad gäller motionsyrkandena om en översyn av de ekonomiska förutsättningarna för att försvara patent vid konflikter med stora företag och en utredning av behovet av strategisk forskning om förändringar i patentsystemet får utskottet hänvisa till sitt ställningstagande hösten 2009 (bet. 2009/10: NU9). Detsamma gäller yrkandet i motion 2010/11:NU205 (C) om en ändring av åtalsprövningsreglerna.

När det gäller motionsyrkandet om att möjligheterna att begränsa parternas processkostnader i patentmål bör ses över, är domstolen som redovisats i det föregående redan skyldig att pröva om motpartens ombudskostnader är rimliga om dessa inte vitsordas. Dessutom har domstolen redan i dag möjlighet att avvisa bevisning.

Sammanfattningsvis anser utskottet att det inte finns skäl för några uttalanden från riksdagen med anledning av de aktuella yrkandena i motionerna 2010/11:N346 (M), 2010/11:N288 (FP) och 2010/11:NU205 (C).

Åtgärder mot piratkopiering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om förbättrad lagstiftning för att motverka piratkopiering. Utskottet hänvisar till pågående insatser på området.

Jämför reservation 1 (S).

Motionen

I motion 2010/11:N338 (S) anføres att det finns ett behov av ökad aktivitet och förbättrad lagstiftning för att motverka piratkopiering. Motionären efterfrågar åtgärder för att komma till rätta med piratkopieringen, som enligt honom är ett internationellt problem.

Vissa kompletterande uppgifter

Grundlagsreglering m.m.

Av regeringsformen framgår att det ska finnas lagbestämmelser om författares, konstnärers och fotografers rätt till sina verk (2 kap. 16 §).

I Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna anges att immateriell egendom ska vara skyddad (artikel 17.2).

Det civilrättsliga sanktionsdirektivet

År 2004 antogs ett EU-direktiv om säkerställande av skydd för immateriella rättigheter med bestämmelser av civilrättslig karaktär, dvs. det nyss nämnda s.k. civilrättsliga sanktionsdirektivet. Syftet med direktivet är att närma medlemsstaternas lagstiftningar till varandra när det gäller att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter för att på så sätt uppnå en hög, likvärdig och enhetlig skyddsnivå för immateriella rättigheter på den inre marknaden. I februari 2009 beslutade riksdagen (prop. 2008/09:67, bet. 2008/09:NU11) att anta de lagändringar som följer av direktivet. Lagändringarna trädde i kraft i april 2009. Lagändringarna innebär bl.a. att domstol har fått möjlighet att ålägga vissa aktörer att ge rättighetshavare information om intrångsgörande varors och tjänsters ursprung och distributionsnät (s.k. informationsföreläggande).

I december 2010 antog kommissionen en rapport till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om tillämpningen av direktivet (KOM(2010) 779). En utvärdering av medlemsstaternas genomförande av direktivet pågår för närvarande, som troligen kommer att leda till att kommissionen föreslår vissa ändringar i direktivet.

Annat arbete på EU-nivå mot bl.a. piratkopiering

Förordning (EG) nr 1383/2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som ska vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter, tullförordningen, innehåller som titeln antyder bl.a. bestämmelser om att tullmyndigheterna ska ingripa mot varor som misstänks göra intrång i någons immateriella rättighet. Kompletterande bestämmelser till förordningen finns i Sveriges tullagen (2000:1281). Som nämnts ovan i avsnittet om olika patenträttsliga frågor är tullförordningen och det civilrättsliga sanktionsdirektivet för närvarande föremål för översyn på EU-nivå. Kommissionen förväntas dessutom presentera ett reviderat förslag till en straffrättslig tillnärmning av lagstiftningen på immaterialrättens område.

Som ett led i EU:s ansträngningar att förstärka det immaterialrättsliga skyddet för förbättrad konkurrenskraft i Europa presenterade kommissionen i juli 2008 en europeisk strategi för industriell äganderätt (KOM (2008) 465), där åtgärder aviserades som syftar till att bekämpa varumärkesförfalskning och piratkopiering.

I september 2008 antog konkurrenskraftsrådet en resolution om en övergripande europeisk plan för bekämpning av varumärkesförfalskning och piratkopiering. I resolutionen ställde sig rådet bakom de åtgärder som kommissionen föreslagit i sin strategi. Kommissionen uppmanades att bygga vidare på existerande strukturer inom kommissionen och skapa ett europe-

iskt observationscentrum mot varumärkesförfalskning och piratkopiering (observatoriet). Observatoriet etablerades i april 2009. Syftet med observatoriet är att förbättra kvaliteten på information och statistik relaterad till varumärkesförfalskning och piratkopiering på den inre marknaden, identifiera och sprida bästa praxis ("best practice") från nationella myndigheter och den privata sektorn om strategier och åtgärder för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter samt att öka allmänhetens medvetenhet om effekter av olika typer av immaterialrättsinfrång.

I mars 2010 antogs rådets resolution om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter på den inre marknaden. I resolutionen anförts bl.a. att rådet stöder det fortsatta arbetet inom observatoriet och uppmanar kommissionen att analysera tillämpningen av det civilrättsliga sanktionsdirektivet samt att marknadsaktörer uppmanas att nå frivilliga lösningar.

Europaparlamentet antog i september 2010 en motsvarande resolution om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter på den inre marknaden. I resolutionen framhålls bl.a. vikten och behovet av ett starkt immaterialrättsligt skydd även på Internet. Som möjliga åtgärdsförslag nämns bl.a. utarbetandet av självsanerande åtgärder eller, om sådana inte etableras eller inte är tillräckligt effektiva, lagstiftning.

Förhandlingar om ett nytt internationellt handelsavtal med åtgärder mot piratkopiering och varumärkesförfalskning (ACTA)

Förhandlingar om ACTA (Anti-Counterfeiting Trade Agreement), som är ett handelsavtal mot piratkopiering och varumärkesförfalskning, inleddes 2008. De förhandlande parterna är Australien, EU och dess medlemsstater, Japan, Kanada, Marocko, Mexiko, Nya Zeeland, Schweiz, Singapore, Sydkorea och USA. Huvudsyftet med ACTA är att förbättra respekten för redan befintliga immateriella rättigheter. Avtalet blev klart i början av december 2010. Avtalstexten kommer nu att översättas till alla EU-språk. Därefter återstår undertecknande och ratificering av avtalet.

Genom ACTA skapas en särskild kommitté, där företrädare för de länder som anslutit sig till ACTA kommer att träffas och bl.a. utbyta erfarenheter och kunskaper om olika frågor. ACTA innehåller vidare bestämmelser som i allmänna ordalag uppmanar till bl.a. samarbete, utbildning och informationsutbyte, inom ramen för respektive lands lagstiftning.

Utskottets ställningstagande

Med hänvisning till att det redan pågår olika insatser för att motverka piratkopiering på svensk, europeisk och övrig internationell nivå, anser utskottet att det saknas anledning för riksdagen att göra något uttalande med anledning av yrkandet i motion 2010/11:N338 (S). Det bör därför avslås.

Fildelning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller bl.a. fildelning och lagring av information om Internetanvändares trafik.

Jämför reservation 2 (MP, V).

Motionen

I kommittémotion 2010/11:N440 (MP) föreslås att fildelning för privat bruk mellan privatpersoner avkriminaliseras. I anslutning till detta föreslås att Sverige ska omförhandla ”det EU-direktiv som kräver kriminalisering av fildelning”. Enligt förslaget ska Internetoperatörer inte få lagra information om enskilda Internetanvändares trafik. Motionen innehåller även ett ställningstagande om man aldrig får kompromissa om den personliga integriteten och rätten till privatliv i framtida lagförslag som motiveras av skiv- och filmbolagsbranschens vinstintresse.

Vissa kompletterande uppgifter

Infosocdirektivet

Utvecklingen av den digitala tekniken har medfört att upphovsrättsligt skyddade verk kan kopieras snabbt och enkelt och överförs mellan olika länder, t.ex. via Internet, på ett helt annat sätt än tidigare. Detta är bakgrunden till Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället, det s.k. Infosocdirektivet. Detta direktiv syftade samtidigt till att upprätthålla och anpassa balansen mellan den digitala utvecklingen och viktiga allmänna intressen av att få nyttja verk. Direktivet avser att harmonisera upphovsrätten så att den inte motverkar handel med varor och tjänster över medlemsstaternas gränser.

Vidare är avsikten med direktivet att anpassa och komplettera den nuvarande lagstiftningen om upphovsrätt och närstående rättigheter för att på ett tillfredsställande sätt svara mot den tekniska utvecklingen, t.ex. vad gäller nya nyttjandeformer.

Ett annat syfte med direktivet är att främja sysselsättning och tillväxt. Genom en hög skyddsnivå avser direktivet att uppmuntra till investeringar i kreativ och innovativ verksamhet, investeringar som i sin tur leder till tillväxt och ökad konkurrenskraft för europeisk industri inom ett brett område av industri- och kultursektorn. En hög skyddsnivå anges vara av avgörande betydelse för det intellektuella skapandet och gagnar såväl upphovsmän och närstående rättighetshavare som konsumenterna och allmänheten i stort. Samtidigt bör en skäligen avvägning göras mellan rättighetshavarnas intressen och olika användarintressen.

Direktivet bygger på två internationella fördrag som i december 1996 antogs av FN:s organ för immaterialrätt, World Intellectual Property Organisation (Wipo), nämligen dels Wipofördraget om upphovsrätt, dels Wipofördraget om framföranden och fonogram. Ett annat viktigt syfte med Infosocdirektivet är att se till att medlemsstaterna uppfyller huvuddelen av de förpliktelser som följer av Wipofördragen på ett samordnat sätt.

Infosocdirektivet genomfördes i svensk rätt genom lagstiftning som trädde i kraft i juli 2005. I samband med det godkände även riksdagen de båda Wipofördragen. Därutöver genomfördes vissa andra lagändringar som inte direkt följer av direktivet, men som har ett nära samband med de frågor som direktivet behandlar (prop. 2004/05:110, bet. 2004/05:LU27). Upphovsmännens ensamrättigheter klargjordes. Direktivet ger upphovsmännen ensamrätt att överföra verk till allmänheten. I detta ingår att verk görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till verken från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer. Huvudexemplet på ett sådant förfogande är att ett verk läggs ut på en webbplats på Internet. I lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsrättslagen) fördes in en uttrycklig ensamrätt för upphovsmän att överföra sina verk till allmänheten. Alla tillgängliggöranden av verk på Internet, eller andra tillgängliggöranden på distans, benämns som en överföring till allmänheten och kräver upphovsmännens tillstånd.

Infosocdirektivet tar inte ställning till frågan om den förlaga som används vid kopiering för privat bruk måste vara ett exemplar som har framställts eller gjorts tillgängligt för allmänheten med upphovsmännens tillstånd eller enligt lag, en s.k. lovlig förlaga. I samband med att direktivet genomfördes infördes dock en uttrycklig bestämmelse i svensk rätt om krav på lovlig förlaga som ett förtydligande när det gäller undantaget för kopiering för privat bruk. Detta innebär att kopiering för privat bruk av material som lagts ut på Internet utan upphovsmännens tillstånd inte är tillåten.

Enligt uppgift från Justitiedepartementet finns det inte något pågående arbete med den inriktning som motionärerna önskar.

Datalagringsdirektivet

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/24/EG om lagring av uppgifter som genererats eller behandlats i samband med tillhandahållande av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät och om ändring av direktiv 2002/58/EG (datalagringsdirektivet) ska operatörer vara tvungna att lagra vissa uppgifter under en viss tid för att uppgifterna ska kunna användas i brottsbekämpande syfte. Direktivet, som antogs i mars 2006, syftar till att harmonisera medlemsstaternas regler om skyldigheter för leverantörer av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster och allmänna kommunikationsnät att lagra trafik- och lokaliseringssuppgifter samt uppgifter som behövs för att identifiera en abonnent eller användare för att säkerställa att uppgifterna

finns tillgängliga för de brottsbekämpande myndigheterna för avslöjande, utredning och åtal av allvarliga brott. Proposition 2010/11:46 om lagring av trafikuppgifter för brottsbekämpande ändamål – genomförande av direktiv 2006/24/EG bereds för närvarande av riksdagen (bet. 2010/11: JuU14). Enligt förslaget ska vissa uppgifter lagras för att under vissa förutsättningar kunna lämnas till brottsbekämpande myndigheter. Uppgifter som lagras till följd av lagringsskyldigheten ska däremot inte kunna lämnas ut till t.ex. innehavare av immateriella rättigheter. Lagringstiden föreslås i propositionen vara sex månader. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2011.

Utskottets ställningstagande

När det gäller motionsyrkandet om att avkriminalisera fildelning för privat bruk skulle det, om det genomfördes, innebära ett ingrepp i den förmögenhetsrätt som upphovsmännen m.fl. tillförsäkras genom den immaterialrättsliga lagstiftningen. Motionärerna vill vidare slå fast att man aldrig får kompromissa om den personliga integriteten och rätten till privatliv i framtida lagförslag ”som motiveras av skiv- och filmbolagsbranschens vinstintresse”. Varken den personliga integriteten eller rätten till privatliv är emellertid absoluta, utan det är många gånger nödvändigt att göra avvägningar mot andra rättigheter och intressen, t.ex. mot skydd för immateriella rättigheter.

Enligt motionärernas förslag ska vidare Internetoperatörer inte få lagra information om enskilda Internetanvändares trafik. Utskottet får här hänvisa till det s.k. datalagringsdirektivet, enligt vilket operatörer är tvungna att lagra vissa uppgifter under en viss tid för att uppgifterna ska kunna användas i brottsbekämpande syfte. Genomförande av det direktivet bereds för närvarande av justitieutskottet. Mot denna bakgrund saknas det enligt utskottet skäl att nu göra något särskilt uttalande om Internetoperatörers lagring av information.

Utskottet avstyrker dessa motionsyrkanden i motion 2010/11:440 (MP).

Det civilrättsliga sanktionsdirektivet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion som rör de förändringar i upphovsrättslagen som beslutades av riksdagen i februari 2009 i samband med att det s.k. civilrättsliga sanktionsdirektivet genomfördes i svensk lagstiftning. Utskottet hänvisar till riksdagens tidigare ställningstaganden.

Jämför reservationerna 3 (MP), 4 (S) och 5 (V).

Motionen

I kommittémotion 2010/11:N440 (MP) anför motionärerna att det – trots att Sverige inte hade någon skyldighet till det – infördes lagstiftning som ger upphovsrättsorganisationer närmast polisiära befogenheter. Flera steg tas som underlättar för rättighetshavare att själva driva rättsprocesser, något som i praktiken ersätter den roll som polisen och åklagaren tidigare haft i upphovsrättsmål, anføres det i motionen.

Enskilda riskerar genom lagändringarna att få betala stora skadestånd och höga rättegångskostnader, vilket kan leda till konkurs. Mot denna bakgrund kan människor komma att betala skadestånd trots att de är oskyldiga, framhåller motionärerna. Det är ytterst enkelt att använda sig av andras nätverk och datorer. Motionärerna anser att regeringen snarast borde tillsätta en utredning för att se hur Internetanvändares integritet och rätt till privatliv kan stärkas i svensk lagstiftning och önskar ett tillkännagivande om detta.

Enligt motionärerna finns det också en djupgående motsättning mellan regeringens jakt på fildelare och övrig brottsbekämpning på Internet. Effekterna av lagändringarna befaras omfatta bl.a. ett utökat användande av anonymitetstjänster och s.k. darknets, vilket riskerar att innebära att bl.a. terrorism, pornografibrott och narkotikabrott blir omöjliga att spåra. Motionärerna begär ett tillkännagivande om vad som anføres i motionen om den s.k. Ipredlagstiftningen.

Vissa kompletterande uppgifter

Det civilrättsliga sanktionsdirektivet

Som tidigare nämnts är syftet med det civilrättsliga sanktionsdirektivet att närma medlemsstaternas lagstiftning till varandra när det gäller säkerställandet av skyddet för immateriella rättigheter för att uppnå en hög, likvärdig och enhetlig skyddsnivå för dessa rättigheter på den inre marknaden. Direktivet har genomförts i svensk rätt genom ändringar i upphovsrättslagen samt i varumärkeslagen (1960:644), patentlagen (1967:837), mönster-skyddslagen (1970:485), firmalagen (1974:156), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter och växtförädlarrättslagen (1997:306). Lagändringarna trädde i kraft den 1 april 2009.

Lagändringarna innebär bl.a. att domstol har fått möjlighet att dels ålägga vissa aktörer att ge rättighetshavaren information om intrångsgörande varors och tjänsters ursprung och distributionsnät (s.k. informationsföreläggande), dels ålägga den som begått eller medverkat till ett intrång att bekosta lämpliga åtgärder för att sprida information om domen.

Genom att införa informationsföreläggande skapades en möjlighet för domstol att ålägga t.ex. en Internetleverantör att ge rättighetshavaren information om intrångsgörande varors och tjänsters ursprung och distributionsnät (53 c–53 h §§ upphovsrättslagen och motsvarande bestämmelser i övriga immaterialrättsliga lagar). En rättighetshavare kan numera få ut infor-

mation från en Internetleverantör om den abonnent vars abonnemang har använts vid ett intrång via Internet. För att domstolen ska meddela ett sådant beslut krävs att rättighetshavaren har presenterat tillräckliga bevis – visat sannolika skäl – för att ett intrång i hans eller hennes rätt har gjorts med hjälp av den aktuella IP-adressen. Vidare krävs att skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse. Den abonnent vars information har lämnats ut ska underrättas om detta efter viss tid. De mottagna personuppgifterna måste hanteras i överensstämmelse med personuppgiftslagen (1998:204).

Som redogjorts för i tidigare avsnitt pågår för närvarande en utvärdering av genomförandet av det civilrättsliga sanktionsdirektivet, som troligen kommer att leda till att EU-kommissionen föreslår vissa ändringar av direktivet.

Tidigare riksdagsbehandling

När utskottet våren 2009 behandlade propositionen om det civilrättsliga sanktionsdirektivet på immaterialrättens område (prop. 2008/09:67, bet. 2008/09:NU11) avstyrkte utskottet två motioner om att propositionen skulle avslås. En av dessa motioner hade en motivering som delvis motsvarade den som nu framställs i motion 2010/11:N440 (MP).

Utskottet framhöll inledningsvis som utgångspunkt för sin behandling av propositionen att det immaterialrättsliga skyddet inte bara är väsentligt för att främja innovation och kreativitet utan att det också är viktigt för att öka sysselsättningen och förbättra konkurrenskraften. Utskottet hänvisade till att detta också påpekas i sanktionsdirektivets ingress liksom att detta skydd är en grundläggande förutsättning för en framgångsrik inre marknad.

Utskottet underströk också det som sägs i direktivet om att om det saknas effektiva medel för att skydda immateriella rättigheter minskar intresset för innovation och nyskapande samtidigt som viljan till investeringar dämpas.

Därefter anförde utskottet att medlemsstaterna enligt EU-domstolen har ett visst handlingsutrymme när det gäller att införa bestämmelser som ger en rättighetshavare möjligheter till informationsföreläggande mot en Internetleverantör (Telefónicamålet⁷), men att alla medlemsstater är skyldiga att se till att upphovsrätten har ett effektivt skydd också på Internet. Utskottet konstaterade att det är upp till de enskilda medlemsstaterna att avgöra om direktivet ska genomföras på så sätt att rättighetshavarna kan få ut uppgifter om abonnenten bakom en IP-adress eller om ett effektivt skydd för upphovsrätten i den digitala miljön ska åstadkommas på något annat sätt. Utskottet delade inte motionärernas uppfattning att man med ytterligare bearbetning skulle kunna uppnå en lagstiftning som såväl är förenlig med direktivet som uppfyller motionärernas krav.

⁷ EU-domstolens mål C-275/06.

När det gäller fastställande av skadestånd när intrång har begåtts uppsåtligt eller av oaktsamhet anförde utskottet att upphovsrättslagen genom regeringsförslaget tillförs en bestämmelse om att rättighetshavarens intresse av att intrång inte begås ska beaktas och att motsvarande bestämmelser redan finns i samtliga lagar på det industriella rättsskyddets område och i kretsmönsterlagen. Utskottet menade vidare att den föreslagna regeln inte ger uttryck för någon form av straffliknande skadestånd och inte ska resultera i att mer än rättighetshavarens skada ersätts. Genom att föra in bestämmelsen i upphovsrättslagen ska det även där tydligt framgå att det inte ska löna sig att kalkylera med intrång. Utskottet delade mot denna bakgrund inte motionärernas uppfattning.

Vidare framhöll utskottet att det var en vanligt förekommande missuppfattning om regeringsförslaget att privata aktörer skulle få rättigheter gentemot enskilda medborgare som motsvarar polisens befogenheter. Utskottet ville därför understryka att regeringens förslag om informationsföreläggande endast förändrar rättsordningen på så sätt att en rättighetshavare efter prövning av domstol kan få tillgång till en abonnentuppgift vars avsaknad har utgjort ett hinder mot att redan gällande civilprocessuella och immaterialrättsliga regler kan tillämpas.

Även hösten 2009 avstyrkte utskottet (bet. 2009/10:NU9) en motion med en motivering som delvis motsvarade den som nu framställs i motion 2010/11:N440 (MP). Tre reservationer avlämnades (MP; S; V).

Beslut om utvärdering

I propositionen med förslag om hur det civilrättsliga sanktionsdirektivet ska genomföras konstaterade regeringen att det, trots att den föreslagna möjligheten till informationsföreläggande innehöll ett antal rättssäkerhetsgarantier, ändå – eftersom det var fråga om ett nytt förfarande – fanns skäl att omedelbart inleda en utvärdering av hur regleringen påverkat rättighetshavare, Internetleverantörer och konsument (prop. 2008/09:67 s. 174 f.). Utvärderingen skulle omfatta en löpande uppföljning av hur många nya ärenden bestämmelserna gett upphov till och hur informationen hade använts, särskilt i vilken utsträckning den hade använts för att skicka ut varningsbrev och för att inleda en domstolsprocess. Utvärderingen skulle även omfatta en löpande uppföljning av andra effekter och vidare särskilt omfatta en uppföljning av om bestämmelserna i första hand hade använts för att vidta åtgärder mot intrång i stor omfattning. Om utvärderingen gav anledning till det, skulle regeringen föreslå de förändringar av reglerna som behövdes.

Näringsutskottet uttalade sitt stöd för denna utvärdering (bet. 2008/09:NU11 s. 45 f.). Efter att ha uttalat sig om inriktningen på utvärderingen anförde utskottet följande:

Regeringen har angivit att den kommer att föreslå regelförändringar, om utvärderingen ger anledning till det. Eftersom utvärderingen också bör ge riksdagen ett underlag för vidare överväganden bör regeringen

för riksdagen redovisa resultatet av utvärderingen, oavsett resultatet av det egna ställningstagandet till regelförändringar. En redovisning av resultatet av utvärderingsarbetet bör delges riksdagen i lämpliga former när underlag finns.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle tillkännage för regeringen som sin mening vad utskottet anfört om utvärderingen av den nya lagstiftningen. Riksdagen biföll utskottets förslag.

Regeringen beslutade i juli 2009 att tillsätta numera justitierådet Helena Jäderblom som särskild utredare. Uppdraget ska redovisas senast den 1 augusti 2012 (dir. 2009:68).

Antalet ansökningar och avgöranden i domstol om informationsförelägganden har hittills varit avsevärt färre än vad man räknade med när bestämmelserna infördes. Enligt uppgift från utredaren i mars 2010 avvaktade utredningen då i viss mån utfallet i det första avgörandet från Högsta domstolen i ett mål om informationsföreläggande enligt 53 c § upphovsrättslagen (det s.k. Ljudboksfallet, Högsta domstolens mål nr Ö 4817-09). Högsta domstolen beslutade därefter i september 2010 att inhämta ett s.k. förhandsavgörande från EU-domstolen och förordnade att målet ska vila till dess EU-domstolen har avgjort frågan. Utredningssekreteraren rådmannen Fredrik Löndahl uppgav i januari 2011 att kommittén hittills har träffat tre parter i två olika mål och att kommittén avser att informera intressenter samt hålla seminarier, men att man avvaktar med det tills det finns mer underlag att rapportera om.

Datalagringsdirektivet

Enligt datalagringsdirektivet, som redovisats i det föregående avsnittet om fildelning, ska operatörer vara tvungna att lagra vissa uppgifter under en viss tid för att säkerställa att uppgifterna finns tillgängliga för de brottsbekämpande myndigheterna för att användas i brottsbekämpande syfte.

Utskottets ställningstagande

Utskottet hänvisar till dels sitt ställningstagande i samband med att det civilrättsliga sanktionsdirektivet genomfördes i svensk lagstiftning då en motion med delvis liknande motivering avlogs av riksdagen, dels till sitt ställningstagande hösten 2009 i samband med att likalydande motionsyrkanden åter framfördes. Av det sagda följer att utskottet avstyrker motion 2010/11:N440 (MP) i de delar som nu är aktuella.

Privatkopieringsersättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att privatkopieringsersättningen ska ses över. Utskottet hänvisar till riksdagens tidigare ställningstagande.

Motionen

Ett tillkännagivande om att privatkopieringsersättningen ska ses över begärs i motion 2010/11:N307 (M). Enligt motionären har den spelat ut sin roll.

Vissa kompletterande uppgifter

Allmänt om privatkopieringsersättning

För att i någon mån kompensera för den lagliga kopieringen för privat bruk finns regler i upphovsrättslagen (26 k–m §§) om privatkopieringsersättning (kassettersättning). Därmed avses den ersättning som betalas för anordningar som är särskilt ägnade för framställning av kopior för privat bruk av ljud och rörliga bilder (t.ex. inspelningsbara cd- och dvd-skivor). Datorer och kopiatorer är inte särskilt ägnade för privat kopiering av upphovsrättsligt skyddade verk och omfattas därmed inte. Reglerna om privatkopieringsersättning har en koppling till reglerna om kopiering för privat bruk. I det tidigare nämnda s.k. Infosocdirektivet anges att medlemsstaterna får tillåta kopiering för privat bruk under förutsättning att rättighetshavarna får rimlig kompensation (artikel 5.2 b). Det finns inte någon koppling mellan privatkopieringsersättningen, som har att göra med laglig kopiering, och t.ex. det s.k. Ipreddirektivet, som tar sikte på olaglig kopiering.

I samband med genomförandet av Infosocdirektivet i Sverige höjdes privatkopieringsersättningen något och anpassades till den tekniska utvecklingen, bl.a. genom att olika ersättningsnivåer för anordningar för analog upptagning respektive digital upptagning infördes. Vidare infördes en möjlighet till nedsättning av beloppen i vissa fall. Infosocdirektivet medför att Sverige inte ensidigt kan ta bort kompensationen till rättighetshavarna. Om det nuvarande systemet skulle avskaffas, måste det ersättas med något annat system för ersättning.

När det gäller privatkopieringsersättningens storlek finns det möjlighet för parterna att få den prövad i domstol om man inte kan komma överens. Domstolen kan beakta sådant som i vilken utsträckning det inspelningsmedium det handlar om verkligen används för kopiering av upphovsrättsligt skyddat material för privat bruk.

Den dåvarande socialdemokratiska regeringen uttalade i propositionen Upphovsrätten i informationssamhället – genomförande av direktiv 2001/29/EG, m.m. (prop. 2004/05:110 s. 145 f.) att den avsåg att påbörja en utvärdering av privatkopieringsersättningen senast inom tre år från det att de ändringar som föreslogs trätt i kraft. Utvärderingen skulle behandla bl.a. frågan om den tekniska utvecklingen av produkter har lett till att ersättningen urholkats.

EU-kommissionen inledde s.k. branschsamtal under 2008. Syftet med dessa är att uppnå samsyn om den framtida utvecklingen av ersättning för privatkopiering. Bakgrunden är bl.a. att lagstiftningen i medlemsstaterna ser olika ut och att det innebär att hinder uppstår på EU:s inre marknad.

Vad gäller uppföljningen av bestämmelserna om privatkopieringsersättning har Justitiedepartementet, enheten för immaterialrätt och transporträtt, uppgett att man där fortfarande planerar att avvakta arbetet på EU-nivå och därför har för avsikt att göra uppföljningen lite längre fram i tiden⁸. Enhetsplaneringen uppdateras kontinuerligt, och det kan därför komma att bli förändringar i fråga om när uppföljningen kan påbörjas.

Tidigare riksdagsbehandling

Ett motionsyrkande om att privatkopieringsersättningen ska ses över avstyrktes av utskottet hösten 2009 (bet. 2009/10:NU9) med hänvisning till att Regeringskansliet fortfarande har för avsikt att göra en uppföljning av bestämmelserna om privatkopieringsersättning men avvaktar arbetet i fråga inom EU. En avvikande uppfattning redovisades i en reservation (S, V).

Utskottets ställningstagande

Utskottet hänvisar till tidigare riksdagsbehandling och anser att riksdagen bör avslå motion 2010/11:N307 (M).

Återgivning av konstverk i digital form

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om återgivning i digital form av konstverk i anslutning till en kritisk framställning.

Motionen

Motionärerna i motion 2010/11:N273 (C) anför att en översyn av frågan om återgivning i digital form av konstverk i anslutning till texten i en kritisk framställning bör göras.

⁸ Jämför bet. 2009/10:NU9 s. 16.

Vissa kompletterande uppgifter

Före den 1 juli 2005 gällde enligt 23 § upphovsrättslagen att offentliggjorda konstverk under vissa förutsättningar fritt fick återges i kritiska eller vetenskapliga framställningar i anslutning till texten samt i tidningar eller tidskrifter i samband med en redogörelse för en dagshändelse. I samband med att man införde det s.k. Infosocdirektivet gjordes vissa ändringar i bestämmelsen. I kritiska framställningar kan numera återgivningen av konstverk inte längre ske i digital form, t.ex. på Internet (jfr 23 § första stycket 2 upphovsrättslagen). När det gäller inskränkningen i ensamrättigheterna för kritiska framställningar konstaterade den dåvarande regeringen att det inte fanns någon artikel i direktivet som gjorde det möjligt att behålla en inskränkning för annat än analog användning (prop. 2004/05:110, bet. 2004/05:LU27).

Enligt uppgift från Justitiedepartementet torde möjligheterna att få till stånd en omförhandling av Infosocdirektivet vara minimala.

Utskottets ställningstagande

När det s.k. Infosocdirektivet genomfördes i Sverige konstaterades att det inte var möjligt att ha kvar en bestämmelse som inskränkte upphovsrättsinnehavarnas ensamrättigheter vad gällde återgivning i digital form av konstverk i anslutning till texten i en kritisk framställning. Utskottet anser att det saknas anledning att nu försöka initiera en omförhandling av direktivet i denna fråga.

Riksdagen bör således avslå motion 2010/11:N273 (C).

Tillsättande av en kommission

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om tillsättande av en kommission som skulle belysa frågor kopplade till den snabba teknikutvecklingen. Utskottet hänvisar till befintliga bestämmelser och pågående arbete inom bl.a. EU.

Jämför reservation 6 (S).

Motionen

I motion 2010/11:T275 (S) önskas ett tillkännagivande om behovet av en kommission som belyser frågor kopplade till den snabba teknikutvecklingen, såsom upphovsrätt och tillgänglighet på Internet. Motionären framhåller att det gäller att finna en rimlig balans som respekterar såväl medborgarnas informationsfrihet som upphovsrättsinnehavarnas intressen.

Ett antal frågeställningar tas upp, bl.a. tillgången till utredningar från Europaparlamentet på Internet, tillgången till s.k. herrelösa verk, kassettersättningen och funktionsnedsattas tillgång till upphovsrättsskyddat material.

Vissa kompletterande uppgifter

I 26 b § första stycket upphovsrättslagen står att allmänna handlingar oavsett upphovsrätten ska tillhandahållas enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen. När det gäller avvägningen mellan informationsintresset och upphovsrätten går rätten att ta del av allmänna handlingar alltså före upphovsrätten.

Vidare är bl.a. yttranden av myndigheter undantagna från upphovsrätten (9 § upphovsrättslagen) i svensk lagstiftning, och det finns omfattande möjligheter att utan hinder av upphovsrätten återge bl.a. vad som har anförts muntligen eller skriftligen inför en myndighet (26–26 a §§ upphovsrättslagen).

I upphovsrättslagen finns det en reglering som inskränker upphovsrätten till förmån för personer med funktionshinder (17 §). Denna inskränkning innebär bl.a. att regeringen kan besluta att organisationer och bibliotek i enskilda fall får överföra exemplar av litterära och musikaliska verk, samt offentliggjorda alster av bildkonst, till personer med funktionshinder alternativt att de genom ljudupptagning får framställa exemplar av sådana verk alternativt framställa exemplar av verk som sänds ut i radio eller tv och av filmverk. Den svenska regleringen, som enbart gäller inom Sverige, ger relativt omfattande möjligheter till anpassning av verk för personer med funktionshinder.

I meddelandet om upphovsrätten i kunskapsekonomin (KOM(2009) 532)⁹ följde kommissionen upp det offentliga samråd som den haft om grönboken om upphovsrätten i kunskapsekonomin¹⁰. I grönboken behandlades frågor om de undantag i upphovsrätten som bedömdes vara av störst betydelse för kunskapspridning och frågan om de borde ses över ”i en tid där överföring i digitaliserad form är dominerande”. Kommissionen redogör i meddelandet för sina slutsatser av sitt samråd om frågor som rör bl.a. s.k. herrelösa verk¹¹ och personer med funktionshinder. Intresset av att kunna använda herrelösa verk skulle enligt kommissionen utredas i en särskild konsekvensanalys. Vad gäller tillgång till upphovsrättsligt skyddat material för personer med funktionshinder uppgav kommissionen att intressenter kommer att bjudas in till ett forum för att diskutera bl.a. kommande

⁹ Jämför regeringens faktapromemoria 2009/10:FPM80.

¹⁰ Jämför KOM(2008) 466 och utskottets utlåtande 2008/09:NU9.

¹¹ Verk som är upphovsrättsligt skyddade men vilkas rättighetshavare inte kan identifieras eller lokaliseras.

strategiåtgärder. Detta forums arbete har bl.a. resulterat i ett samförståndsavtal om en dialog om tillgången till verk för personer med läshandikapp¹².

Enligt uppgift från Justitiedepartementet planerar EU-kommissionen att inom en snar framtid presentera ett direktivförslag om herrelösa verk.

För närvarande pågår vidare enligt Justitiedepartementet ett omfattande arbete inom FN:s organ för immaterialrätt (Wipo) för att öka tillgängligheten till information för synskadade i den internationella kontexten.

Den s.k. Yttrandefrihetskommittén¹³ har i uppdrag att bl.a. utreda om skyddet för enskildas integritet och privatliv i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen bör stärkas. Uppdraget ska redovisas i dessa delar senast den 20 december 2011 (dir. 2008:42).

I samband med att utskottet våren 2009 behandlade propositionen om det civilrättsliga sanktionsdirektivet, avstyrktes två motionsyrkanden om att inrätta en upphovsrättskommission med uppgift bl.a. att anpassa upphovsrätten till teknikutvecklingen (bet. 2008/09:NU11). En avvikande uppfattning redovisades i en reservation (S).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte någon annan uppfattning än motionären om att det är viktigt att det finns en balans mellan möjligheten att få tillgång till information och upphovsrättsinnehavarnas intressen. När det gäller avvägningen mellan informationsintresset och upphovsrätten går t.ex. som redovisats ovan rätten att ta del av allmänna handlingar före upphovsrätten. Vad gäller tillgång till upphovsrättsligt skyddat material för personer med funktionshinder finns det i svensk rätt en reglering som inskränker upphovsrätten till förmån för personer med funktionshinder. Vidare bedrivs ett arbete inom EU och inom FN:s organ för immaterialrätt (Wipo) för att öka tillgängligheten till information för bl.a. synskadade. Mot bakgrund av de bestämmelser som redan finns och med hänvisning till det arbete som pågår anser utskottet att det inte finns tillräckliga skäl att nu initiera ytterligare utredningsinsatser.

Riksdagen bör således avslå det aktuella motionsyrkandet.

¹² "Samförståndsavtal (MoU) rörande de europeiska intressegruppernas dialog om läshandikappade personers tillgång till verk".

¹³ En parlamentariskt sammansatt kommitté (utredare justitierådet Göran Lambertz) som har i huvuduppdrag att utreda om Sverige i längden bör behålla en teknikberoende grundlagsreglering av tryck- och yttrandefriheten.

Legalisering av söktjänster på Internet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande med krav på ett lagförslag där det ska framgå att det är lagligt att bedriva söktjänster på Internet. Utskottet hänvisar till riksdagens tidigare ställningstagande.

Jämför reservation 7 (MP, V).

Motionen

Riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att återkomma med ett lagförslag där det framgår att det i Sverige är lagligt att bedriva söktjänster på Internet, anförs det i motion 2010/11:N326 (MP). Motionärerna anser att det "inte är rimligt att det just på Internet ska vara olagligt om det händer att träffar i en sökning refererar till personer som för tillfället begår handlingar som anses olagliga".

Vissa kompletterande uppgifter

Straffrättsligt medverkansansvar

I upphovsrättslagen (53 §) föreskrivs att den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet gör intrång i upphovsrätten straffas med böter eller fängelse i högst två år. För försök eller förberedelse till brott mot bestämmelsen döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken. Eftersom fängelse är föreskrivet för brottet är även medverkan till ett sådant brott straffbart enligt 23 kap. 4 § första stycket brottsbalken. Enligt denna straffbestämmelse krävs för straffrättsligt medverkansansvar att någon främjat gärningen med råd eller dåd. För att det ska vara fråga om straffbar medverkan måste det röra sig om ett främjande som antingen fysiskt eller psykiskt har utövat inflytande på brottets tillkomst eller utförande. Medverkansansvar förutsätter däremot inte att det som en person bidrar med utgör en betingelse för att gärningen ska komma till stånd. Medverkansansvar kan drabba även den som obetydligt bidragit till den brottsliga gärningen. Varje medverkande bedöms efter det uppsåt eller den oaktsamhet som ligger honom eller henne till last.

Lagen om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster

Lagen (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster trädde i kraft i juli 2002. Genom lagen genomförs i huvudsak direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden. Med informationssamhällets tjänster avses tjänster som nor-

malt utförs mot ersättning och som tillhandahålls på distans, på elektronisk väg och på individuell begäran av en tjänstemottagare. I begreppet informationssamhällets tjänster ingår en mängd olika tjänster, såsom informationstjänster och söktjänster. I propositionen om lagen om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster, m.m. (prop. 2001/02:150 s. 56 f.) skrev den dåvarande socialdemokratiska regeringen, angående betydelsen av förutsättningen att tjänsten ”normalt utförs mot ersättning”, att det räcker med att tjänsten i fråga normalt är av ekonomisk betydelse. Kravet på ersättning innebar enligt regeringen inte att tjänsten måste betalas av den som mottar den, utan torde innefatta varje form av direkt eller indirekt ekonomisk gottgörelse. Det är t.ex. givet att marknadsföring online är en informationssamhällstjänst, även om en sådan endast indirekt betalas av konsumenterna som kollektiv. Vidare omfattas tjänster som är avgiftsfria för mottagarna, som sökmotorer, informationstjänster m.m. som finansieras med t.ex. reklamintäkter. Med ”normalt” avses enligt regeringen vidare vad som är normalt för tjänsten i allmänhet och inte vad som är normalt för en viss tjänsteleverantör.

Lagen om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster innehåller bestämmelser om viss ansvarsfrihet för tjänsteleverantörer (fysisk eller juridisk person som tillhandahåller någon av informationssamhällets tjänster) som fungerar som mellanhänder, dvs. som bara överför eller lagrar information som lämnats av andra (16–19 §§). Sådana leverantörer ska under vissa förutsättningar inte kunna åläggas att ersätta skada eller betala sanktionsavgift på grund av innehållet i informationen. De får vidare dömas till ansvar för brott som avser innehållet i informationen endast om brottet begåtts uppsåtligen.

EU-kommissionens utvärdering av det civilrättsliga sanktionsdirektivet

I samband med kommissionens utvärdering av det civilrättsliga sanktionsdirektivet funderar man över om det behövs några klarlägganden på EU-nivå när det gäller bl.a. ansvaret eller ansvarsfriheten för söktjänster¹⁴.

Tidigare riksdagsbehandling

En motion med likalydande innehåll behandlades av riksdagen våren 2010 (bet. 2009/10:NU9). Utskottet avstyrkte bifall till motionen. Som motivering anfördes bl.a. att det för straffrättsligt medverkansansvar fordras att någon främjat gärningen med råd eller dåd och att det för straffbar medverkan krävs att de subjektiva rekvisiten är uppfyllda (uppsåt eller grov oaktsamhet), samt att dessa bestämmelser gäller även i ”Internetmiljö”. Vidare påminde utskottet om bestämmelserna om viss ansvarsfrihet för s.k. tjänsteleverantörer i lagen om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster. En avvikande uppfattning redovisades i en reservation (MP).

¹⁴ Se avsnitt 3.1 i KOM(2010) 779.

Utskottets ställningstagande

Utskottet hänvisar till tidigare riksdagsbehandling och anser att riksdagen bör avslå motion 2010/11:N326 (MP).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Åtgärder mot piratkopiering, punkt 2 (S)

av Carina Adolfsson Elgestam (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Karin Åström (S), Ingela Nylund Watz (S) och Ingemar Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:N338.

Ställningstagande

Piratkopiering är för många svenska företag ett växande problem. Företagen utsätts kontinuerligt för att deras produkter piratkopieras av utländska företag som sedan försöker sälja billiga kopior. Att driva en rättsprocess mot de utländska företagen är kostsamt, och kan för många företag vara en alltför stor kostnad. Problemet med piratkopiering får negativa konsekvenser för möjligheten till utveckling av företagen. Även för konsumenter är piratkopiering ett problem. Piratkopierade reservdelar i bilar kan t.ex. innebära livsfara för konsumenter. Piratkopiering och andra immaterialrättsliga intrång är ett internationellt problem. Det finns länder som tillhandahåller ett otillräckligt skydd. Vi anser därför att Sverige måste gå i spetsen för arbetet inom EU för att komma till rätta med detta problem. Det behövs ökad aktivitet och förbättrad lagstiftning för att motverka piratkopiering. Vad som nu anförts bör riksdagen, med bifall till motion 2010/11:N338 (S), som sin mening ge regeringen till känna.

2. Fildelning , punkt 3 (MP, V)

av Maria Wetterstrand (MP) och Kent Persson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:N440 yrkandena 1–4.

Ställningstagande

Att försöka förhindra fildelning med rättsliga insatser för att rädda skivbranschen riskerar att bli ett bakslag för alla Internetanvändares integritet. Vi anser att kopiering för privat bruk bör avkriminaliseras. Ändringarna i upphovsrättslagen från juli 2005 bör ses över och Sverige bör ta initiativ till att förhandla om de internationella avtal och EU-direktiv som Sverige ingått på området.

Enligt vår mening skulle ett upprätthållande av dagens förbud mot användande av upphovsrättsligt skyddat material som lagts ut på Internet och på digitala nätverk utan upphovsrättsinnehavarens tillstånd, för att nå framgång, kräva en ökad övervakning av individers beteende. Detta är inte önskvärt. Den personliga integriteten och rätten till privatliv ska inte behöva ”stryka på foten” för skiv- och filmbolagsbranschens kortsiktiga ekonomiska vinstintresses skull.

Med det anförda tillstyrker vi motion 2010/11:N440 (MP) i dessa delar.

3. Det civilrättsliga sanktionsdirektivet, punkt 4 (MP)

av Maria Wetterstrand (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:N440 yrkandena 5 och 6.

Ställningstagande

Jag anser att den s.k. Ipredlagstiftningen är problematisk ur rättssäkerhets-synpunkt. Trots att Sverige inte hade någon skyldighet till det infördes lagstiftning som enligt min mening ger upphovsrättsorganisationer närmast polisiära befogenheter. Genom lagändringarna togs flera steg som underlättar för rättighetshavare att själva driva rättsprocesser, något som i praktiken ersätter den roll som polisen och åklagaren tidigare haft i upphovsrättsmål.

Enskilda riskerar efter en förlust i en domstolsprocess att få betala stora skadestånd och höga rättegångskostnader. Mot denna bakgrund kan människor vid hot om stämning komma att betala stora belopp trots att de är oskyldiga.

Det är enkelt att använda sig av andras nätverk och datorer. Regeringen bör enligt mig snarast tillsätta en utredning för att se hur Internetanvändarnas integritet och rätt till privatliv kan stärkas i svensk lagstiftning.

Åklagaren och polisen kommer att behöva lägga ned utredningar om allvarliga brott eftersom Internetbolagen efter lagändringarna inte längre sparar uppgifter om sina kunder särskilt länge. Effekten blir alltså att man försvårar för myndigheterna att utreda allvarliga brott. Jag är dock medveten om att det nu finns ett förslag om en skyldighet för operatörerna att lagra vissa uppgifter för att säkerställa att uppgifterna finns tillgängliga för de brottsbekämpande myndigheterna.

Enligt min mening finns det en djupgående motsättning mellan regeringens jakt på fildelare och övrig brottsbekämpning på Internet. Effekterna av lagändringarna befaras omfatta bl.a. ett utökat användande av anonymitetstjänster och s.k. darknets, vilket riskerar att innebära att bl.a. terrorism, pornografibrott och narkotikabrott blir omöjliga att spåra.

Med det anförda tillstyrker jag motion 2010/11:N440 (MP) i dessa delar.

4. Det civilrättsliga sanktionsdirektivet, punkt 4 – motiveringen (S)

av Carina Adolfsson Elgestam (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Karin Åström (S), Ingela Nylund Watz (S) och Ingemar Nilsson (S).

Ställningstagande

Det huvudsakliga syftet med det civilrättsliga sanktionsdirektivet var att komma åt den fildelning som sker i kommersiell skala.

Vi anser att det finns stor anledning att följa upp huruvida det uppstår situationer där personer drabbas av att deras Internetabonnemang har missbrukats av någon annan för illegal fildelning. Enligt vår mening borde den uppföljningen göras av en oberoende granskare. Vi har därför tidigare föreslagit att en integritetsombudsman ska inrättas, bl.a. för att följa upp tillämpningen av lagen på detta område (bet. 2009/10:KU1). Det är särskilt angeläget med proportionalitet när det som i detta fall gäller civilrättsliga processer där resursstarka organisationer kan komma att ställas mot enskilda individer.

Enligt vår mening bör lagstiftaren inte ställa alltför långtgående krav på den enskilde att skydda sig mot otillåtna nyttjanden av den egna Internetuppkopplingen. Rättssäkerheten för den enskilda Internetanvändaren måste säkerställas vid en domstolsprocess liksom eventuella skadeståndskrav.

Möjligheten att få ut den faktiska identiteten bakom en särskild IP-adress innebär att en persons Internetvanor kan komma att kartläggas. Det görs därmed ett mycket omfattande intrång i den personliga sfären. Allt fler tillbringar alltmer tid på nätet, och genom en kartläggning kan därför en mycket omfattande bild av en persons vanor samlas in. Detta

gäller inte bara upphovsrättsskyddat material utan även vad gäller t.ex. vilka forum en person deltar i och med vilka han eller hon har interaktiva samtal. Skadan, eller kränkningen, om en sådan kartläggning skulle komma ut, måste bedömas som mycket stor för den enskilde. Datainspektionen ska visserligen övervaka att bestämmelserna i personuppgiftslagen tillämpas, men vi anser att det krävs mer långtgående åtgärder för att säkerställa skyddet för den personliga integriteten. Vi tänker särskilt på det fall att åtgärder kommer att företas mot en och samma person gällande flera olika rättighetshavares verk. Om man inrättade en integritetsombudsman, skulle Internetanvändarnas integritet kunna stärkas.

Vi har förståelse för den oro som motionärerna ger uttryck för i motion 2010/11:N440 (MP) och vill därför betona vikten av att en uppföljning görs av lagstiftningen i enlighet med vad vi anfört ovan. Riksdagen behöver dock enligt vår mening inte göra de uttalanden som motionärerna förordar. Motionen avstyrks därmed i dessa delar.

5. Det civilrättsliga sanktionsdirektivet, punkt 4 – motiveringen (V)

av Kent Persson (V).

Ställningstagande

Upphovsrättsinnehavare har ett legitimt krav på att få ersättning för sina verk. Det är emellertid viktigt att de åtgärder som vidtas för att skydda upphovsrätten balanseras mot intresset av att skydda den personliga integriteten. Jag anser att det i första hand är viktigt att komma åt dem som i kommersiellt syfte tillgängliggör upphovsrättsskyddat material. Den som använder Internet i övrigt för fildelning ska inte behöva känna sig övervakad. Hänsyn måste tas till att privatpersoners Internetabonnemang kan ha missbrukats av någon annan. Rättssäkerheten för enskilda behöver stärkas. Enligt min mening är det viktigt att det finns en rimlig proportion mellan den vidtagna åtgärden och den skada brottet kan ha åsamkat. Det är särskilt angeläget med proportionalitet i civilrättsliga processer där resursstarka organisationer kan komma att ställas mot enskilda individer.

Utöver regeringens uppföljning av de genomförda lagändringarna i bl.a. upphovsrättslagen har det tidigare föreslagits att det ska inrättas en integritetsombudsman. En sådan ombudsman kan bl.a. följa upp lagstiftningen på detta område.

I enlighet med vad som tidigare föreslagits (bet. 2008/09:NU11 res. 8) anser jag även att en upphovsrättskommission bör tillsättas. Den snabba tekniska utvecklingen för med sig såväl hot som möjligheter för både kulturellt verksamma och konsumenter. Denna utveckling måste följas aktivt. Integritetsfrågor måste vara ett integrerat förhållningssätt i hela processen.

Jag vill även erinra om riksdagens tillkännagivande till regeringen i samband med att det civilrättsliga sanktionsdirektivet genomfördes om att regeringen fortlöpande till riksdagen ska redovisa resultatet av utvärderingsarbetet om tillämpningen av bestämmelserna som gäller skyddet av immateriella rättigheter på Internet. Så snart det finns underlag emotser jag därför en sådan redovisning.

Motionen avstyrks i de delar som nu är aktuella.

6. Tillsättande av en kommission, punkt 7 (S)

av Carina Adolfsson Elgestam (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Karin Åström (S), Ingela Nylund Watz (S) och Ingemar Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:T275 yrkande 3.

Ställningstagande

Det behövs enligt vår mening en kommission som belyser olika frågor kopplade till den snabba teknikutvecklingen, såsom upphovsrätt och tillgänglighet på Internet. Den ökande användningen av Internet har gjort att det har blivit ett ökat fokus på äganderätten till information och kunskap. Vi anser att den stora utmaningen ligger i att finna en rimlig balans som respekterar såväl medborgarnas informationsfrihet som upphovsrättsinnehavarnas intressen. En kommission skulle kunna belysa frågor som t.ex. tillgången till s.k. herrelösa verk, kassettersättningen och funktionsnedsattas tillgång till upphovsrättsskyddat material.

7. Legalisering av söktjänster på Internet, punkt 8 (MP, V)

av Maria Wetterstrand (MP) och Kent Persson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:N326.

Ställningstagande

I likhet med motionärerna anser vi att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett lagförslag där det framgår att det i Sverige är lagligt att bedriva söktjänster på Internet.

Vad som nu anförts bör riksdagen, med bifall till motion 2010/11:N326 (MP), som sin mening ge regeringen till känna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010

2010/11:T275 av Eva-Lena Jansson (S):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en kommission som belyser frågor kopplade till den snabba teknikutvecklingen, såsom upphovsrätt och tillgänglighet på Internet.

2010/11:N205 av Kenneth Johansson och Johan Linander (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda frågan om behovet av strategisk forskning om förändringar i nuvarande patentröslösningar.

2010/11:N273 av Anders Åkesson och Staffan Danielsson (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av frågan om återgivning i digital form av konstverk i anslutning till texten i en kritisk framställning.

2010/11:N288 av Eva Flyborg (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett stärkt skydd mot patentöverträdelser.

2010/11:N307 av Eliza Roszkowska Öberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om privatkopieringsersättningen.

2010/11:N326 av Maria Ferm m.fl. (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör lägga fram förslag till lagändring som innebär att söktjänster på Internet legaliseras.

2010/11:N338 av Christer Engelhardt (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökad aktivitet och förbättrad lagstiftning för att motverka piratkopiering.

2010/11:N346 av Andreas Norlén m.fl. (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbättrad rådgivning till forskare och uppfinnare i patentfrågor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av de ekonomiska förutsättningarna för att försvara patent vid konflikter med stora företag.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av parternas kostnader i patentprocesser.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökade möjligheter att väcka åtal för patentinfrång.

2010/11:N440 av Maria Ferm m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avkriminalisera fildelning mellan privatpersoner för privat bruk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att omförhandla det EU-direktiv som kräver kriminalisering av fildelning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Internetoperatörer inte ska lagra information om enskilda Internetanvändares trafik.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den personliga integriteten och rätten till privatliv aldrig får kompromissas i framtida lagförslag som motiveras av skiv- och filmbolagsbranschens vinstintresse.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den så kallade Ipredlagen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att se hur Internetanvändares integritet och rätt till privatliv kan stärkas i svensk lagstiftning.